

Odlingslotter och stadsnära odling på kommunal mark

Olika förslag till beslut

Jag föreslår:

- att kommunen inventerar lämplig kommunal mark som kan användas för odlingslotter eller stadsnära odling,
 - att kommunen tar fram riktlinjer för hur mark kan upplåtas för odling till privatpersoner, föreningar eller andra lokala initiativ,
 - att kommunen utreder möjligheten att skapa nya odlingsområden i eller i anslutning till tätorter och bostadsområden,
 - att kommunen inventerar och tillhandahåller lämpliga lokaler för förvaring av grönsaker mm för fritidsodlare
-

Bakgrund

Intresset för odling, självhushållning och lokal matproduktion har ökat kraftigt under senare år och 38% som odlar anger att de har ett ökat intresse att odla ätbart (1). Många invånare saknar idag egen trädgård men vill ändå ha möjlighet att odla grönsaker, bär och blommor nära sitt boende.

Samtidigt finns det i många kommuner markytor som idag används i begränsad omfattning eller som skulle kunna utvecklas till gröna och levande miljöer genom odling.

Odlingslotter och stadsnära odling kan bidra till:

- ökad biologisk mångfald,
- bättre nyttjande av kommunal mark,
- stärkt social gemenskap,
- ökad kunskap om matproduktion och hållbarhet,
- förbättrad folkhälsa och psykiskt välbefinnande,
- ökad lokal resiliens och beredskap.

Odling fungerar också ofta som en naturlig mötesplats mellan generationer och människor med olika bakgrund. Erfarenheter från flera kommuner visar att odlingsområden kan bidra till både ökad trivsel och starkare lokalsamhällen.

Motivering

Flera svenska kommuner arbetar idag aktivt med stadsodling och odlingslotter som en del av hållbar stadsutveckling och folkhälsoarbete. Exempelvis har kommuner som Göteborg, Eskilstuna, Malmö, Södertälje, Uppsala, Lund och Österåker arbetat med initiativ kring stadsodling, upplåtelse av mark och utveckling av nya odlingsområden. En enkät till kommunpolitiker i 20 kommuner visar att 77% av politikerna är positiva till ökad fritidsodling. (2)

Under senare år har även frågor om civil beredskap och lokal resiliens blivit allt viktigare. Möjligheten att odla lokalt kan ses som en del av ett bredare arbete med hållbarhet, kunskap och robusta samhällen.

Att erbjuda möjligheter till odling kräver ofta relativt små investeringar men kan ge stora värden tillbaka i form av:

- grönare närmiljöer,
- ökad gemenskap,
- förbättrad folkhälsa,
- stärkt miljömedvetenhet,
- större engagemang i lokalsamhället.

Kommunen bör arbeta aktivt med att möjliggöra odlingslotter och stadsnära odling på lämplig kommunal mark.

Ort och datum

Avsändare och kontaktuppgifter

- (1) Statistik fritidsodlingens omfattning: <https://for.se/2024/10/29/fritidsodlingens-omfattning-2024/>
- (2) Enkät till kommunpolitiker: <https://matberedskap.nu/infor-valet/>